

Daniel Klbal

Isidorias

416 s., váz., 329 Kč
ISBN 978-80-7577-093-6

Vychází 24. května 2017

O autorovi

Daniel Klbal (nar. 1976) žije v Ostravě. Věnoval se čajovnictví a obchodu s orientálním zbožím. Během svých častých cest do Řecka se seznámil s pravoslavím, následně opustil obchodnickou kariéru a byl vysvěcen na pravoslavného kněze. V současnosti slouží v kapli svatého Jiří na porubském zámku, kde také bydlí se svou rodinou. *Isidorias* je jeho prvním románem.

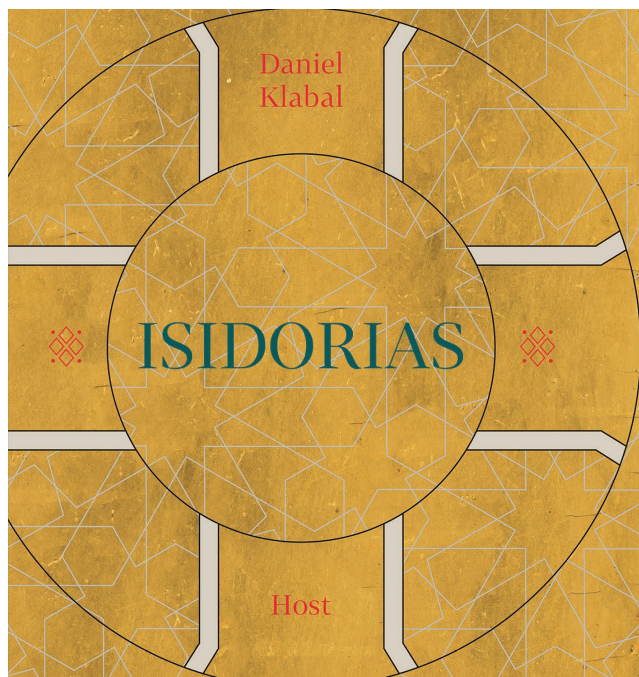

Foto © Elisavet Prusali

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy *Isidorias* najdete zde:
<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1299>.

PDF kompletního textu knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Uvedení knihy

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA PŘEDSTAVENÍ
HISTORICKÉHO ROMÁNU

ISIDORIAS

AUTOR: DANIEL KLABAL

DNE 12. 6. 2017 V 17.00 HOD.

V TRADIČNÍ ŘECKÉ TAVERNĚ
AGIU GEORGIU NA ZÁMKU PORUBA

ÚVODNÍ SLOVO A ČTENÍ Z KNIHY
ALFRED STREJČEK

VYSTOUPÍ: CHORODIA AGIU GEORGIU A REBETIKO
www.zamekporuba.cz

Anotace

Kupec Džásim putuje od Alexandrie po Konstantinopol, mezi Smyrnou a Tabrízem, z orientálních bazarů do cel pravoslavného kláštera; miluje, bojuje, ztrácí, stárne. A neustále hledá. Pátrá po své manželce a jediném synovi, jež musel opustit během povstání proti vládnoucím Osmanům na řeckém ostrově, kam se společně vydali hledat rodinný majetek a kořeny. Džásim zároveň hledá svou víru, usiluje o klid srdce, kterému nedobrovolně dobrodružný život nedá spočinout.

Daniel Klabal dal pátrání po vlastním místě na světě podobu rozmáchlého historického románu z Blízkého východu a řeckých ostrovů, odehrávajícího se na přelomu šestnáctého a sedmnáctého století, kdy byla Konstantinopol v moci Turků a křesťané mnoha zemí žili pod osmanskou nadvládou.

Z ohlasů na knihu

Příběh plyne jako řeka, tu poklidně, tu překotně. Jako bychom vše pozorovali jen tenkou stěnou z průhledného papíru — a chybí málo, abychom do příběhu vstoupili a zúčastnili se dění. Tak živě je vše popisováno, lehce staromódním, květnatým jazykem, který nám dovoluje jak účast, tak odstup.

Dnes už se takto snad ani nepíše, připomíná to staré, zašlé časy, kdy věci a děje měly ten význam, jaký jsme v něm viděli, cítili a prožívali. Dnes, kdy mnohé je spíše otázkou úhlu nazírání, kdy je možno interpretovat vše zcela libovolně a mnohoznačně, aniž se člověk dobere skutečného obrazu reality, je opravdovým požitekem takový příběh číst a identifikovat se tu a tam s postavami, které popisuje. A ovšem, v důsledku pak zauvažovat i o sobě a vlastním životě, který žijeme a také, jaký obsah mu dáváme v době dnešní.

Arnošt Goldflam, herec, dramatik a režisér

Isidorias *Daniela Klabala* je román s bohatým dějem a strhujícím lidským příběhem. Vtahuje čtenáře do problematiky stále aktuální. Osmanská říše jako symbol neztrácí na svém významu a moci, i když je dnes rozdrobena do řady územních celků. Řecké ostrovy i celá Evropa o tom vědí své... Kniha nabízí čtenářům prostřednictvím poutavého děje i částečné pochopení současných problémů ve vztahu k Blízkému východu. Široký historický záběr prezentovaný na osudech jednotlivců je sugestivní a věřím, že nikoho nenechá při čtení románu lhostejným.

Alfred Strejček, herec, moderátor a recitátor

Když čtete *Isidorias*, máte pocit, že jste se propadli hluboko v čase. Dílem za to může příběh sám a dílem zvolený jazyk. Daniel Klabal se odvážně pustil do něčeho, co se dnes moc nenesí. Vypravěčův jazyk je stylizovaný. Autor pro historickou látku zvolil i historizující jazyk. Právě díky němu můžete knihu nejen číst, ale i cítit vůni orientálního koření. Příběh je strhující, lidský a mučivý, nechybí mu však ani osobitý humor. *Isidorias* není jen kniha. Je to stroj času, a když do něj nasednete, nebudete litovat. Strávíte nebývalé dobrodružství na vlnách jazyka. Románu se dá vytknout jenom to, že jednou skončí. Je to jako vrátit se z exotické dovolené do chladné kanceláře. Ty zážitky vám ale nikdo nevezme.

Jakub Maceček, divadelní režisér

S Danielem Klábalem o několikaleté cestě k vydání první knihy a o radosti z psaní

Jako romanopisec debutujete ve svých jednačtyřiceti letech. Předpokládám ale, že vás psaní přitahovalo už dříve. Jak vypadaly vaše literární začátky?

S psaním jsem začal už na gymnáziu, tehdy to byla hlavně poezie. Když mi bylo dvacet, napsal jsem několik povídek, dvě divadelní hry, které jsem poté zrežiroval s naším amatérským divadelním souborem, také jsem napsal filmový scénář a začal pracovat na románu z období řecké občanské války. Když bylo psaní nesnesitelné pro všechny krutosti, které se v příběhu odehrávaly, potřeboval jsem si od tématu oddechnout a pomyslel si, že bych mohl napsat krátkou povídku, jež by mne oprostila od všech starostí dnešního světa. Tak jsem začal psát *Isidorias* a práce na ní pak trvala několik let.

Zmínil jste svou činnost v amatérském divadelním souboru. Můžete přiblížit své aktivity v této oblasti?

Divadelní soubor *Pandeleimon* jsme založili se ženou a našimi přáteli asi před dvaceti lety. Hráli jsme jen autorské hry, které jsem napsal já nebo moje žena Sofie. Zprvu jsme hráli v klubech, později, když jsme byli zavedení, jsme si pronajímali divadlo Stará aréna. Měli jsme skoro vždy vyprodáno a myslím, že se divákům naše představení líbila. Jezdili jsme i na amatérské divadelní festivaly. Bylo to krásné období, bydleli jsme tehdy se ženou v ateliéru Daniela Balabána, přímo naproti jedné z věží katedrály Božského Spasitele. Na chodbě byly kanceláře, kde pracovali odměření zaměstnanci jakési počítačové firmy, a my se s nimi dělili o jeden záchod a malé umyvadlo na celém patře. V ateliéru nebyla kuchyň ani ložnice, spali jsme mezi obrazy na staré matraci a dělali přede všemi těmi naškrobenými pány, že tam vlastně nebydlíme, neboť tam nebylo dovoleno přespávat. A tak jsme si každé ráno, když jsme vstali a oni již pilně pracovali, přes sebe přehodili malířský plášť, do něho schovali zubní kartáček a pastu, abychom vzbudili dojem, že jsme celou noc pracovali. Jedli jsme jen tuňákové konzervy a rohlíky. Má žena mnoho malovala, já zase psal, hodně jsme zkoušeli před premiérami. Bylo to velice šťastné a plodné období našeho života a rád na něj vzpomínám.

V čem pro vás byla práce na románu jiná, nová ve srovnání s předchozí zkušeností s psaním?

Předně mne práce na *Isidorias* velmi těšila. Od dětství jsem toužil stát se spisovatelem. V době psaní *Isidorias* jsem spoluvlastnil obchod, dováželi jsme zboží z Dálného a Blízkého východu. Džásim, hlavní postava románu, se také stal kupcem, ačkoli si přál zůstat písařem a pracovat v kaligrafické dílně. Byla tu určitá paralela. Když autor píše historický román z konce šestnáctého století, musí uvažovat

jako člověk žijící před několika sty lety. Při psaní pro mne bylo velmi podstatné, aby čtenář měl během čtení jistotu, že knihu skutečně napsal mnich na Svaté Hoře se svým chápáním světa. Proto bylo nezbytné nastudovat mnoho historických reálií, které jsem do příběhu zasadil, aby se vše odehrávalo chronologicky správně. Celá ta několikaletá práce však pro mne byla jednou velkou radostí.

První verze vašeho románu vznikla před deseti lety. Čím to, že vychází až letos? Jak se kniha mezitím proměnila?

Ano, první verzi *Isidorias* jsem dokončil před zhruba deseti lety. Pak jsem se snažil rukopis nabídnout k přečtení různým lidem s literárním vzděláním a prosil je o redakci a korekturu. Většinou mne odmítali a dávali mi nepřímo najevo, že se jim to nelíbí a do takové práce se jim vůbec nechce. To trvalo několik let, později jsem na rukopis zapomněl a pohřbil všechny naděje na jeho vydání. Po letech jsem se sešel se svým přítelem Jakubem Macečkem, divadelním režisérem, který věděl, že jsem dříve psal, a přál si, abych mu rukopis předal k přečtení. To jsem udělal a on poté odjel na Nový Zéland, odkud se mi půl roku neozýval, ačkoli mi slíbil, že mi dá vědět hned po jeho přečtení. Z toho jsem usoudil, že rukopis skutečně nestojí za nic. Když se po šesti měsících Jakub vrátil, volal mi z Prahy, že mi nemohl zavolat dřív, protože neměl signál, a sdělil mi, že je to moc dobré, a jestli chci, předá rukopis k přečtení panu Arnoštu Goldflamovi. Já samozřejmě souhlasil. Po pár dnech se mi ozval pan Goldflam a ujistil mne, že jakmile bude mít trochu času, na rukopis se podívá a do měsíce mi dá vědět. Po dvou týdnech mi napsal e-mail, že se mu to „fakt moc líbí“ a že mu to připomíná jeho oblíbenou knihu *Hadži Baba z Isfahánu* a jiné pikareskní romány. Navrhl, že rukopis zaštití svým jménem a nabídne ho různým nakladatelstvím. Po nějaké době mi opět napsal a sdělil mi, že se mu ozvali z Hosta se třemi vykřičníky a že je mám kontaktovat. Měl jsem tehdy velkou radost a po všech těch letech marného snažení to pro mne byla obrovská satisfakce.

Román je zasazený do prostředí Blízkého východu a řeckých ostrovů na konci šestnáctého století. Odkud jste načerpal znalosti o tomto období? Proč jste si zvolil právě jej?

Řecko je mi velmi blízké, neboť jsem si vzal za ženu Řekyni a v podstatě vše okolo mne za posledních dvacet let je s Řeckem nějakým způsobem spojeno. Když jsem začal pracovat na *Isidorias*, žili jsme se ženou tři měsíce v Soluni u jejích prarodičů a já tam tehdy přečetl výbor z díla lorda Byrona, který je mimochodem v Řecku považován za národního hrdinu a byl velkým helénofilem. Řekům dokonce poskytl nemalé finanční prostředky na boj proti osmanské nadvládě a řeckého povstání se sám aktivně zúčastnil. Řekl jsem si, že by bylo dobré v knize zmínit, kterak tento národ za čtyři staletí turecké okupace trpěl. Také dobře znám mentalitu Řeků a mnohá místa, která popisují v *Isidorias* jsem osobně navštívil. Když jsem psal o tehdejší Konstantinopoli, vypravil jsem se tam, koupil si průvodce po Istanbulu a na všechna místa, která v knize popisují, jsem se ženou zašel, abych je co nejvěrněji popsal, a celou dobu jsem tam přemýšlel, jaké to bylo asi před čtyři sta lety, bez aut, elektřiny a všech vymožeností dnešní doby.

Hlavní postava Džásim Nadžát prochází v průběhu románu hlubokou vnitřní proměnou. Nakolik se v ní odráží váš vlastní duchovní vývoj?

Ano, každý člověk, který se alespoň trochu snaží žít duchovním životem, prochází v určitých údobích svého života proměnami růstu, či v horším případě úpadku stavu své duše. Já pocházím z dělnické rodiny, mí předkové pracovali v dolech a na hutích. V Boha z nich nikdo nevěřil a moje výchova byla přísně ateistická. Když mi bylo dvacet let, velmi jsem se zajímal o světová náboženství a různé filozofické proudy. Byl jsem tehdy takovým synkretikem, kterých je v Česku mnoho. Prostě jsem si vzal z každého jen to, co se mi líbilo a co mi vyhovovalo. Takové počínání je však v konečném důsledku jen na škodu a k ničemu dobrému nevede. Když jsem se ve svých třidvaceti letech rozhodl vzít si svou ženu v pravoslavném chrámu na řecké vesnici, přijal jsem pravoslavnou víru a po čas křtu jsem měl krátké vytržení, v němž jsem pocítil, že jsem se duchovně znovuzrodil. Tehdy jsem vůbec netušil, že za čtrnáct let budu v jiném chrámu před svatým prestolem svěcen na kněze. Džásim na konci příběhu přijímá víru své zmizelé ženy, stejně jako jsem já, bývalý pohan, přijal víru své ženy.

Děj románu se odehrává ve zjitřených dobách, které se v leccčems podobají aktuálnímu dění. Byly pro vás tyto paralely důležitou inspirací?

Před deseti lety byla politická situace jiná, nebyla tak vyhrocená jako dnes, a proto jsem si to vůbec neuvědomoval. Když jsem teď knihu přepisoval, pochopil jsem, že na tomto světě se vše stále opakuje. V době, kdy jsem dokončoval první verzi *Isidorias*, jsem obchodně pobýval v Káhiře, kde jsme bydleli přímo v centru bazaru Chán al-Chalílí u rodiny mého přítele Mohameda. Díky rodině své ženy v Soluni jsem věděl, co je to řecká pohostinnost, avšak co jsme se ženou zažili tam, předčilo vše, s čím jsme se doposud setkali. Hned po příjezdu nám poskytli svou ložnici, jedinou klimatizovanou místnost v celém bytě, stále nás hostili, mé ženě kupovali dárky, přestože byli o mnoho chudobnější než my, měli o nás stále starost a jakoukoli naši snahu jim jejich štědrost oplatit odmítali. To bylo mé první setkání s arabským světem; tuto svou osobní zkušenost samozřejmě nemůžu vztáhnout na všechny Arabů, nejsem natolik naivní, ale do jisté míry těch několik dnů ve společnosti celé početné rodiny mého přítele Mohameda na Chán al-Chalílí formovalo můj pohled na Arabů konce šestnáctého století.